

kem, vyloučením, neplní-li své povinnosti. Tím však nepozbývá práva, by se podle obecných zásad nedomáhalo náhrady škody na členu své povinnosti řádně neplnivším, pokud by jeho jednáním neb opomenutím škodu skutečně utrpělo, pakli ovšem pro tento případ není ve stanovách zvláštní odchylné ustanovení. Stanovy žalujícího družstva takového předpisu nemají. Škodou jest podle § 1293 obč. zák. každá újma, jež byla někomu způsobena na jmění, na právech anebo na jeho osobě. Újmou na jmění není jen zmenšení jmění, jež tu již jest, nýbrž i znemožnění jeho pravidelného vzrůstu, i když nejde přímo o zisk. Byl-li žalovaný podle stanov povinen dodávati žalujícímu společenstvu kůže ke zpeněžení a platiti příslušnou kvotu režijních nákladů, a neučinil-li tak, připravil družstvo o tento režijní příspěvek, jenž nemusí býti v přímém poměru s náklady na odprodej koží, jež měl žalovaný dodati. Není vyloučeno, že se zařízení ke zpeněžení koží (na př. skladiště, prodejní místnosti, personál atd.) podstatně nemění a vyžadují téhož nákladu, ať již se odprodává větší nebo menší množství koží. Kdyby tedy byl žalovaný řádně dostal svým povinnostem a platil pravidelné příspěvky na režii, není vyloučeno, že by se byl po srážce kvoty tohoto příspěvku, vyplývající po úhradě skutečných výloh prodeje jeho koží, vyskytl přebytek, jenž by rozmnožil rezervní fond družstva, který jest přece také jeho jměním. Tento úbytek by pak tvořil újmu na jmění družstva, jeho škodu (§ 1293 obč. zák.), již žalovaný nesplněním své statutární povinnosti družstvu způsobil (§ 1295 obč. zák.). Nezáleží na tom, zda družstvo vystačilo i bez příspěvku žalovaného s pohotovými prostředky ke krytí režijních výloh, jak první soud míní, nýbrž rozhodné jest, zda neutrpělo ztrátu tím, že žalovaný kůže nedodával a režijní příspěvek neplatil. Řečené okolnosti nevzaly nižší soudy, vycházejíce z odchylného právního názoru, na přetřes a neučinily v té příčině zjištění, takže dovolací soud nemá potřebný skutkový podklad, aby ve věci mohl ihned rozhodnouti. Proto nezbylo, než aby rozsudky obou nižších soudů byly zrušeny a věc vrácena soudu procesnímu, by po případném dalším jednání znovu rozhodl (§§ 496 čis. 3 a 513 c. ř. s.). Na tomto soudě bude zejména, aby podle § 182 c. ř. s. působil k tomu, by náležitě bylo vysvětleno, v čem záležela režie žalujícího družstva, na niž byli členové povinni přispívati, zda nedodávání koží žalovaným mělo v zápětí její zmenšení, či zda tím nedoznala podstatné změny, a jak by se byl utvářil v obou případech za sporná léta rozdíl mezi příjmem na režijních příspěvcích, kdyby byl žalovaný podle své povinnosti dodával ročně průměrně rozsahu jeho živnosti odpovídající množství koží.

Čís. 11088.

Šeky (zákon ze dne 3. dubna 1906, čis. 84 ř. zák.).

Platnosti podpisu šekovníka není na závalu, že předtiskující razítko jeho firmy přesahovalo rozměr šeku, takže chybělo několik písmen.

(Rozh. ze dne 16. října 1931, Rv I 1585/31.)

Šekový platební příkaz proti vydateli šeku procesní soud první stolice zrušil. Důvody: Z prvopisů šeků jest zjištěno, že oba šeky, vydané žalovanou bankou na banku A., jsou opatřeny na rubu podpisem Josefa S-a, na jehož řád oba šeky zněly a dalším rubopisem žalující banky ve prospěch řádu banky Ú., a že pod tímto rubopisem jest doložka o předložení a nezaplacení šeků ze dne 23. prosince 1930, opatřená razítkem, reprodukujícím valnou část firemního znění šekovníka s připojenými dvěma podpisy. První tři písmena a poslední dvě písmena firemního znění šekovníka na rubu šeku scházejí, což se stalo očividně tím, že razítko přesahovalo na obou koncích skrovný rozměr papíru obou šeků, obzvláště po jejich šíři skrovný. Podle rejstříkového zápisu znamená se firma »banka A.« tím způsobem, že pod znění firmy, vytištěné nebo kýmkoliv předepsané, připojují své podpisy dva funkcionáři banky v různých skupinách určitě naznačených. Z toho vyplývá, že tomuto požadavku nebylo vyhověno a že proto nelze uznati, že byl splněn přesný požadavek § 16 šek. zák. Slova »vyhledává se« a doslov celého tohoto ustanovení nepřipouští pochybnosti o tom, že tu jde o náležitost formy přísně požadovanou, z níž nelze nic sleviti. Není tedy prohlášení šekovníkovo podepsáno a pro splnění této ryze formální náležitosti, na kterou zákon připíná tak důležitý důsledek, že bez tohoto předpokladu nelze vykonávati postihová práva proti vydateli a rubopiscům, jest zcela nerozhodné, že splnění formy jen náhodou nebylo docíleno, a nerozhodné jsou i úvahy o tom, jaký právní účinek jest snad připisovati tomu, že by užitím alonge neb použitím rukopisného vypsání firemního znění nebo jiným způsobem snad mohlo býti zabráněno tomu, by se neporušil způsob předepsaný pro podpis. **Třebaže tedy vzhledem k rukopisné stejnosti nevzniká pochybnost o tom, že datum 18. prosince 1930 patří k prohlášení o předložení šeků a jich neplacení, takže splněna podmínka, že prohlášení obsahuje datum presentace, — jest pro nedostatek podpisů rozhodnouti, že nenastaly podmínky k výkonu postihu proti vydateli.** O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Jde o to, zda jest v souzeném případě vyhověno požadavkům § 16 zákona ze dne 3. dubna 1906, čís. 84 ř. zák. Toto zákonné ustanovení nařizuje kromě jiného, že k uplatnění regressiveho práva proti vydateli a indosantům jest zapotřebí, by i presentace, i neobdržení zaplacení bylo osvědčeno, buďsi protestem nebo prohlášením na šek připojeným a podepsaným, jež obsahuje i datum presentace. Tato forma jest, jakž vyplývá z § 16 cit. zák., přísně požadována a platí zejména tato přísnost, i pokud se týče podpisu šekovníka na šeku. V souzeném případě byla šekovníkem firma A., jejíž firma znamenala se, jak zjištěno, tak, že pod znění firmy vytištěné neb kýmkoliv předepsané připojují své podpisy dva funkcionáři banky v různých skupinách určitě naznačených. Podpis této firmy vyžaduje tedy především vytisknutí nebo předepsání znění firemního, to jest firemního znění tak, jak jest zapsáno v obchodním rejstříku, tedy bez zkratek nebo zkomolenin tohoto znění. Ze šeků však vyplývá, že při podpisu firmy není znění firmy uvedeno tak, jak jest zapsáno v rejstříku, nýbrž způsobem takovým, jak již prvý

soud k tomu poukázal, totiž s vynecháním prvních tří písmen a posledních dvou písmen. Následkem toho nelze pokládati tento podpis za firemní podpis banky A. po rozumu § 16 cit. zák. Právem proto usuzuje první soud, že prohlášení šekovníkovo není podepsáno. Když tomu tak, pak ovšem pro nedostatek řádného podpisu nenastaly podmínky pro výkon postihu proti vydateli.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvnímu soudu k dalšímu jednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Jde o rozřešení otázky, zda lze prohlášení šekovníka na šecích považovati za podepsané, jak vyžaduje § 16 zákona ze dne 3. dubna 1906, čís. 84 ř. zák. Oba nižší soudy na tuto otázku odpověděly záporně, protože prý podpis šekovníka, banky A., v jehož předtisku firmy chyběla první tři a poslední dvě písmena, nelze pokládati za firemní podpis. V té příčině zjistil již soud první stolice při ústním jednání podle předložených prvopisů obou šeků, že první tři a poslední dvě písmena firemního znění na rubu šeků chybějí, dodávaje, že se to »očividně stalo tím, že razítko přesahovalo na obou koncích skrovný rozměr papíru obou šeků, zvláště po jejich šíři skrovný«. Pouhý pohled na prvopisy obou šeků, tvořících obdélníček asi 10×6 cm, přesvědčí každého, že úsudek tento je správný. O tom, kdo je šekovníkem a od koho pochází ono prohlášení na rubu šeků, nemůže býti pochybnosti. Všecky námítky, které v té příčině uváděla strana žalovaná, jest uznati za liché, neboť za těchto okolností nelze mluvit o vadnosti podpisu, která by měla v zápětí jeho neplatnost, jak to má na mysli § 105 směn. zák., poněvadž není takového rázu, by v tomto případě mohla vzniknouti pochybnost o tom, že jde o podpis šekovníka, zvláště když razítko firmy šekovníkovy potřebuje ještě doplnění podpisy dvou zástupců, proti kterým však v souzeném případě v žádném směru nebylo námitek. Podle toho jest na otázku o platnosti podpisu šekovníka na obou šecích odpověděti kladně. Oba nižší soudy, vycházejíce z opačného názoru, nezabývaly se námitkami věcnými a bylo proto oba rozsudky zrušiti.

Čís. 11089.

Třebas vyplacení věna lze žádati teprve při sňatku, není vyloučeno, by nebyla již před tím určena soudem jeho výše.

(Rozh. ze dne 17. října 1931, R I 575/31.)

Návrhu dcery proti otci na určení věna vyhověl s o u d p r v é s t o l i c e s tím, že uložil otci výplatu věna pro případ, že dojde ke sňatku. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.